

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 21 yil « 6 » avgust

№ 499

Toshkent sh.

Чорвоқ сув омбори атрофидаги тоғ ва тоғ олди ҳудудларда ўсимлик қопламининг қисқаришини олдини олишга қаратилган комплекс чора-тадбирлар тўғрисида

Атроф-муҳитнинг ифлосланиш даражасини камайтириш, унинг ифлосланиш даражасининг доимий мониторингини олиб бориш, ифлослантурувчи манбаларнинг ҳолати ва атроф-муҳитга таъсирини камайтириш, шунингдек, ўрмонлаштириш ва дарахтзорларни кўпайтириш бўйича республикада тизимли ишлар олиб борилмоқда.

Иқлим ўзгариши оқибатида охириги ўн йилликда Чорвоқ сув омбори атрофида яйловлардан иборат ландшафтларда, ўсимлик қоплами кескин камайиб бормоқда. Бу жараён тупроқ қатлами мустаҳкамлигига таъсир этмоқда ва чанг миқдорининг ҳавога тез кўтарилишига сабаб бўлмоқда. Глобал иқлим ўзгариши шароитида баҳор-ёз мавсумларида кучли шамол таъсирида чанг ва кум зарраларининг ердан юқорига кўтарилиши ва унинг атмосфера қатламларида горизонтал ва вертикал ҳаракатланиб, кўриниш масофасининг 500 метргача қисқариши ва ҳавонинг ифлосланиши билан тавсифланувчи хавfli метеорологик жараёнларнинг такрорланишлар сони ортиб бормоқда.

Чорвоқ сув омбори атрофидаги тоғ ва тоғ олди ҳудудларини ўрмонлаштириш, ўсимлик қопламининг қисқаришига таъсир этувчи антропоген омилларни чеклаш, табиий муҳитни тиклашга қаратилган илмий-тадқиқотлар кўламини кенгайтириш асосида табиий омиллар ва иқлим ўзгаришларининг аҳоли саломатлигига салбий таъсирини юмшатиш, аҳолининг сифатли ҳордиқ чиқариши учун зарур муҳит яратиш ҳамда тоғли ҳудудларнинг туристик жозибadorлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, Гидрометеорология хизмати маркази, Космик тадқиқотлар ва технологиялар агентлиги, Фанлар академияси ва Тошкент вилояти ҳокимлигининг қуйидаги таклифларига розилик берилсин:

Чорвоқ сув омбори атрофи ва унга туташ ҳудудлардаги барча тоифадаги ерларда ўрмон билан қопланган ва ўрмон барпо қилиш мумкин бўлган майдонларни хатловдан ўтказиш, хатлов натижаси асосида белгиланган тартибда қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларни ўрмон фонди ерлари тоифасига ўтказиш ҳамда чорва молларининг боқилишини тақиқлаш;

Чорвоқ сув омбори атрофи ва унга туташ ҳудудларда ерлар деградациясининг олдини олиш, кучли шамол ва чангли бўронлар таъсирини юмшатувчи ихота дарахтзорларини барпо этиш;

геоахборот технологиялари, шу жумладан, ерни масофадан зондлаш ва космик мониторинг технологиясини кенг жорий этган ҳолда, ўрмон фондининг ҳаётий даври ҳақидаги аниқ ва доимий маълумотларни таҳлил қилиш, ўрмон фонди деградацияси ва ўрмонларнинг ноқонуний кесилишини аниқлаш ва назорат қилиш тизимини йўлга қўйиш;

аҳоли яшайдиган ва махсус туристик зона ҳисобланган тоғ ва тоғ олди ҳудудларида табиий омиллар таъсирини юмшатиш, ерлар деградациясининг олдини олиш, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси муҳофазаси ва уларни қайта тиклаш бўйича илмий ечимларни аниқлаш ҳамда янги технологияларни жорий қилишга қаратилган фундаментал ва амалий илмий тадқиқотларни танлов асосида ташкил этиш.

2. Қуйидагиларни назарда тутувчи **Чорвоқ сув омбори ҳамда унинг атрофидаги тоғ ва тоғ олди ҳудудларида ўсимлик қоплами қисқаришининг олдини олишга қаратилган комплекс чора-тадбирлар дастури** (кейинги ўринларда – Дастур) 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин:

тоғ ва тоғ олди ҳудудларини ўрмонлаштириш ҳамда ер эрозиясининг олдини олиш бўйича маҳаллий флора таркибида учрайдиган дарахт ва буталар сонини кўпайтириш;

кучли шамол ва чангли бўронлар таъсирини юмшатувчи ихота дарахтзорларини барпо этиш;

чорва молларининг боқилиш ҳудудлари ва чиқинди зоналарини тартибга солиш;

ўсимлик қопламининг қисқаришига таъсир этувчи тизимли омилларни ўрганишга қаратилган кенг кўламдаги илмий тадқиқотларни ташкил этиш;

экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, аҳоли саломатлигини асраш;

кўкаламзорлаштиришга қаратилган комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш.

3. Дастурни амалга оширишга масъул этиб белгиланган ижрочилар – вазирлик, идора ва бошқа ташкилотлар раҳбарлари:

Дастурга киритилган барча тадбирларнинг сўзсиз ва сифатли бажарилишини таъминласин;

Дастурда назарда тутилган вазифаларни самарали амалга ошириш мақсадида тегишли вазирлик, идора ва бошқа ташкилотларда аниқ масъулларни белгилаган ҳолда, Дастурни амалга ошириш **режа-графигини тасдиқласин**, ҳар бир банднинг тўлиқ бажарилиши бўйича уларнинг **шахсий жавобгарлигини кучайтирсин**;

Дастур ижроси бўйича тўлиқ маълумотларнинг Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат кўмитасига **ҳар ойнинг 1-санасига қадар** тақдим этиб борилишини таъминласин.

4. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Давлат солиқ кўмитаси ҳузуридаги Кадастр агентлиги, Тошкент вилояти ҳокимлиги, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, “Чорвоқ” эркин туристик зонаси дирекцияси 2021 йил 1 октябрга қадар:

Чорвоқ сув омбори атрофи ва унга туташ ҳудудлардаги барча тоифадаги ерларда ўрмон билан қопланган ва ўрмон барпо қилиш мумкин бўлган майдонларни хатловдан (кейинги ўринларда – хатлов) ўтказсин;

хатлов натижасида “Чорвоқ” эркин туристик зонаси бош режасига мувофиқ туристик инфраструктура барпо этилиши белгиланмаган, ўрмон билан қопланган ва ўрмон барпо қилиш мумкин бўлган майдонларни қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлар тоифасидан ўрмон фонди ерлари тоифасига ўтказиш бўйича Вазирлар Маҳкамасига таклиф киритсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси Чорвоқ сув омбори атрофидаги ҳудудларда:

хатловдан сўнг бир ой муддатда ўрмон барпо этиладиган ер майдонларини аниқласин ҳамда ушбу майдонларга талаб этиладиган дарахт ва буталарнинг уруғлик захирасини яратсин;

Фанлар академияси билан биргаликда тупроқ ва иқлим шароитидан келиб чиққан ҳолда экиладиган дарахт ҳамда буталар турлари рўйхатини шакллантирсин;

2021-2023 йилларда ўрмон барпо қилиш тадбирларининг босқичма-босқич амалга оширилишини ташкил этсин;

ўрмон фонди ерларида инновацион ресурс тежайдиган технологияларни кўллаш орқали “Ақлли ўрмон хўжалиги” (Smart forestry) ва рақамли технологияларни жорий қилсин.

6. Белгилансинки:

Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси Чорвоқ сув омбори атрофи ва унга туташ ҳудудлардаги барча тоифадаги ерларда ўрмон барпо этиш ишларининг буюртмачиси ҳисобланади;

лойиха ва пудрат ишлари қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширилади;

Ўрмон барпо қилиш тадбирларини амалга ошириш билан боғлиқ харажатларни молиялаштириш 2021 йилда Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети параметрларида Ўрмон хўжалиги давлат кўмитасига ажратилган маблағлар доирасида, 2022 йилдан суғориладиган ерларни шамол эрозияси ва сув хўжалиги объектларини қум босишига қарши ихота дарахтзорларини барпо этиш учун Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетидан ажратиладиган маблағлар ҳисобидан амалга оширилади;

Дастурда илғор космик технологиялардан фойдаланиш (сунъий йўлдош аппаратлари ва учувчисиз учиш қурилмаларидан фойдаланган ҳолда ерни масофадан зондлаш, космик суратларни қабул қилиш, маълумотларни таҳлил қилиш ва уларга ишлов бериш) билан боғлиқ харажатлар 2022 йилдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси давлат бюджетидан Космик тадқиқотлар ва технологиялар агентлигига ажратиладиган маблағлар ҳисобидан амалга оширилади;

Ўрмон билан қопланган ҳамда ўрмон барпо қилиш мумкин бўлган майдонларда барча турдаги қурилиш материалларидан бино ва иншоотлар қуриш тақиқланади.

7. Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси ҳамда Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси Тошкент вилояти ҳокимлиги билан биргаликда Чорвоқ сув омбори атрофидаги ҳудудларда тартибсиз ва ортиқча чорва молларининг боқилиши оқибатида тупроқнинг деградацияга учрашининг олдини олиш мақсадида, яйловнинг муайян участкасида ўтлатиладиган чорва молларининг тури ва сонига боғлиқ ҳолда тасдиқланадиган яйловлардан фойдаланиш нормалари ҳамда муддатларига қатъий риоя этсин.

Белгилаб қўйилсинки, Чорвоқ сув омбори атрофидаги ҳудудларда барпо қилинган ўрмонларда чорва молларини ўтлатишга йўл қўйилмайди.

8. Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, Давлат солиқ кўмитаси билан биргаликда уч ой муддатда Угом-Чотқол Миллий табиат боғи Бурчмулла давлат ўрмон хўжалигининг Пском ва Угом дарёлари юқори қисмлари акваториясини Миллий боғнинг кўриқланма зонаси этиб белгилаш чораларини кўрсин.

9. 2021-2025 йилларда **Чорвоқ сув омбори ҳамда унинг атрофидаги экотизимни ҳимоя қилиш ва қайта тиклаш, ерлар деградациясининг олдини олиш ҳамда чўлланишга қарши курашишга қаратилган фундаментал ва амалий тадқиқотлар ҳамда инновацион лойиҳаларни амалга ошириш дастури (кейинги ўринларда – Илмий дастур) 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.**

10. Белгилансинки, Илмий дастур доирасида:

фундаментал ва амалий тадқиқотлар ҳамда инновацион лойиҳаларни (кейинги ўринларда – лойиҳалар) амалга оширувчи илмий ташкилотлар Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги томонидан ўтказиладиган танловлар асосида аниқланади;

бажариладиган лойиҳаларнинг оралиқ ва якуний ҳисоботи тегишли илмий-тадқиқот ишлари натижаларининг истеъмолчиси бўлган вазирлик ва идоралар вакиллари иштирокида белгиланган тартибда ўтказиладиган мониторинг доирасида ҳимоя қилинади.

11. Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлиги:

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Бўстонлиқ тумани ҳокимлиги “Чорвоқ” эркин туристик зонаси дирекцияси уч ой муддатда манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда “Чорвоқ” эркин туристик зонаси ҳудудида дарахтлар, ноёб ўсимликлар экилишини ва парвариш қилинишини ўз ичига олган экологик тадбирларни ташкил этиш чораларини кўрсин;

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Бўстонлиқ тумани ҳокимлиги, “Чорвоқ” эркин туристик зонаси дирекцияси “Чорвоқ” эркин туристик зонаси ҳудудида инвестиция лойиҳалари амалга оширилишида коттежлар қуриш амалиётини чеклаб, ҳудуднинг туристик салоҳиятини инобатга олган ҳолда, жаҳон стандартларига мос, замонавий ва кўп қаватли меҳмонхоналар қуриш амалиётини йўлга қўйсин, бунда ҳудудни кўкаламзорлаштириш бўйича инвестиция мажбуриятлари белгилансин.

12. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси ва Бўстонлиқ тумани ҳокимлиги билан биргаликда ҳудудларда экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳамда санитария нормалари, қоидаларини ва гигиена нормативларини бузиш ҳолатлари устидан қатъий назоратни амалга оширсин.

13. Ўзбекистон Республикаси Гидрометеорология хизмати маркази ва Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси Чорвоқ сув омбори акваториясидаги автоматик ўлчов-кузатув постларининг 2022 йил 1 январга қадар Ягона метеорологик кузатувлар маълумотлар базасига интеграция қилинишини таъминласин.

14. Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси давлат ўрмон фонди ерларида биохилмаҳилликни сақлаш, уларнинг қайта тикланишини таъминлаш, ноқонуний дарахт кесиш, мол боқиш, ёввойи ҳайвонларни овлаш каби ҳуқуқбузарликларига қарши курашишни кучайтириш, давлат ўрмон фонди ҳудудидаги ўрмон хўжаликлари, ўрмон-ов хўжаликлари ва бошқа муҳофаза этиладиган табиий

худудларда ўрмон тузиш лойиҳалари талабларига амал қилиниши устидан давлат назоратини кучайтирсин.

15. Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда ўзлари қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни бир ой муддатда ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

16. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ш.М. Ғаниев, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг маслаҳатчиси – ИТ-технологиялар, телекоммуникациялар ва инновацион фаолиятни ривожлантириш масалалари департаменти бошлиғи О.М. Умаров ҳамда Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси Н.Ж. Бакиров зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. Арипов

**Чорвоқ сув омбори ҳамда унинг атрофидаги тоғ ва тоғ олди ҳудудларида
ўсимлик қоплами қисқаришининг олдини олишга қаратилган
КОМПЛЕКС ЧОРА-ТАДБИРЛАР ДАСТУРИ**

Т/р	Тадбир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
I. Тоғ ва тоғ олди ҳудудларни ўрмонлаштириш ҳамда ер эрозиясини олдини олиш бўйича маҳаллий флора таркибида учрайдиган дарахт ва буталар сонини кўпайтириш				
1.	Чорвоқ сув омбори ва унинг атрофидаги ўрмон билан қопланган ҳудудларни тўлиқ хатловдан ўтказиш.	<p>1. Республика миқёсида мутахассислар иштирокида ишчи гуруҳни шакллантириш.</p> <p>2. Ишчи гуруҳ билан Чорвоқ сув омбори ва унинг атрофидаги ўрмон билан қопланган ҳудудларни тўлиқ хатловдан ўтказиш.</p> <p>3. Хатлов натижасида ўрмон барпо этиладиган ер майдонларини аниқлаш, тупроқ-иқлим шароитидан келиб чиққан ҳолда экиладиган дарахт ва буталар турлари рўйхатини шакллантириш.</p> <p>4. Талаб этиладиган дарахт ва буталар уруғлари ва кўчатларни тайёрлаш, ўрмон барпо қилиш бўйича лойиҳа-қидирув ишларини ўтказиш, лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш, ер тайёрлаш усули, технологияси ва кўчат экиш схемасини аниқлаш.</p>	<p>2021 йил июль</p> <p>2021 йил октябрь</p> <p>2021 йил ноябрь</p> <p>доимий</p>	Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Кадастр агентлиги, Космик тадқиқотлар ва технологиялар агентлиги, Тошкент вилояти ҳокимлиги

Т/р	Тадбир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
2.	Чорвоқ сув омбори худудини тўлиқ ўрмонзорлаштириш ҳамда экологик мувозанатни сақлаш учун доимий муҳофаза қилиш чораларини кўриш.	1. Чорвоқ сув омбори худудини тўлиқ ўрмонзорлаштириш учун ишчи гуруҳни шакллантириш. 2. Чорвоқ сув омбори худудини тўлиқ ўрмонзорлаштириш.	2021 йил август 2021-2023 йй.	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Тошкент вилояти ҳокимлиги Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
3.	Тошкент вилоятидаги ўрмонзорлардаги касаллик турини аниқлаш ва уларга қарши кураш бўйича чоратадбирларни белгилаш.	1. Мавжуд ўрмонзорлардаги касаллик турини аниқлашга қаратилган чоратадбирларни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш. 2. Мавжуд ўрмонзорлардаги касаллик турини аниқлашга қаратилган ишларни олиб бориш.	2021 йил август доимий	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Ўсимликлар карантини давлат инспекцияси, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси
4.	Ўрмонларнинг тур таркибини аниқлаш, назорат қилиш мақсадида космик мониторинг тизими ва геоахборот технологиялари (ГАТ) мониторинг платформасини жорий этиш.	1. Ўрмонларни тиклаш бўйича ишларни назорат қилиш, ўрмонларни тиклаш жараёнларини кузатиш, ўсимликларни аниқлаш ҳамда назорат қилиш. 2. Ўрмонларни ёши, захираси, баландлиги, биологик маҳсулдорлиги бўйича тоифаларга ажратиш.	2021 йил ноябрь 2021-2023 йй.	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Космик тадқиқотлар ва технологиялар агентлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

Т/р	Тадбир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
5.	<p>Масофадан зондлаш орқали ўрмонларнинг ноқонуний кесилишини аниқлаш устидан назорат ва мониторинг тизимини йўлга қўйиш.</p>	<p>1. Ерни масофадан зондлаш ва космик мониторинг технологияларини жорий этган ҳолда ўрмонларнинг ноқонуний кесилишини аниқлаш ҳамда улар устидан назорат қилиш тизимини йўлга қўйиш.</p> <p>2. Ўрмонларга таъсир қилувчи салбий жараёнларни ўрганиш.</p> <p>3. Ўрмонларга таъсир қилувчи салбий жараёнларни ўрганиш ва хариталарини тузишни (дарахтларга зараркундалар ва касалликларнинг таъсири, ўрмонларнинг қуриши ёки ботқоқланиши, уларнинг таназзулга учраши ва нобуд бўлишига олиб келиш омилларини аниқлашни) йўлга қўйиш.</p>	<p>2021 йил октябрь</p> <p>2021 йил декабрь</p> <p>2021-2023 йй.</p>	<p>Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, Космик тадқиқотлар ва технологиялар агентлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар</p>
6.	<p>Ўрмон хўжалиги тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини амалга ошириш чораларини кучайтириш.</p>	<p>1. Давлат ўрмон фонди ерларида ҳимоя ўрмон плантацияларини, шу жумладан Тошкент вилоятида кенгайтириш.</p> <p>2. Қишлоқ хўжалиги ерларида шамол ва сув эрозиясидан ҳимоя қилиш учун уларни ҳимоя қилувчи ўрмон плантацияларини яратиш.</p> <p>3. Нукус, Урганч, Хива ва Бухоро шаҳарлари атрофида “яшил камарлар” яратиш.</p>	<p>2021-2025 йй.</p> <p>2021-2025 йй.</p> <p>2021-2025 йй.</p>	<p>Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, Космик тадқиқотлар ва технологиялар</p>

Т/р	Тадбир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
				агентлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
7.	Мавжуд ўрмон дарахт ва буталарининг касаллик ва зараркунандалар билан зарарланган майдонларни аниқлаш мақсадида ўрмон-патологик кузатув олиб бориш.	<p>1. Ҳар йили май-июль ойларида дарахтларни 30 кунлик оралик билан икки марта уйғунлашган (биологик, кимёвий ва механик) ишловларни амалга ошириш ҳамда фойдали энтомофаглар (трихограмма, олтинкўз ва бошқалар) етиштириб, табиатга қўйиб юбориш (тарқатиш).</p> <p>2. Ўсимликлар зарарланишининг олдини олиш бўйича илмий изланишлар олиб бориш ҳамда илмий тавсиялар ва амалий қўлланмалар ишлаб чиқилишини ташкил этиш.</p>	доимий 2022 йил январь	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Тошкент вилояти ҳокимлиги
II. Кучли шамол ва чангли бўронлар таъсирини юмшатувчи ихота дарахтзорларини барпо этиш				
8.	Ўзбекистонда қум ва чанг бўронларининг салбий таъсирини камайтириш бўйича салоҳиятни ошириш бўйича тадбирлар режасини ишлаб чиқиш.	<p>1. Миллий ҳаракатлар режаси лойиҳасини тайёрлаш.</p> <p>2. Миллий ҳаракатлар режаси лойиҳасини жалб қилинган вазирлик ва идоралар билан мувофиқлаштириш.</p> <p>3. Вазирлар Маҳкамасига тасдиқлаш учун киритиш.</p>	2021 йил сентябрь 2021 йил декабрь 2022 йил февраль	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги, Гидрометеорология хизмати маркази, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Космик

Т/р	Тадбир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
				тадқиқотлар ва технологиялар агентлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
9.	2023 йилгача республиканинг барча ҳудудларида Кўкаламзорлаштириш тизимини ривожлантириш дастурини қабул қилиш.	<p>1. Кўкаламзорлаштириш тизимини ривожлантириш дастури лойиҳасини тайёрлаш.</p> <p>2. Ҳар бир минтақа учун Кўкаламзорлаштириш тизимини ривожлантириш дастурини ишлаб чиқиш.</p> <p>3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари томонидан минтақада Кўкаламзорлаштириш тизимини ривожлантириш дастурини тасдиқлаш.</p>	<p>2021 йил сентябрь</p> <p>2022 йил февраль</p> <p>2022 йил февраль</p>	<p>Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, Фанлар академияси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари</p>
10.	Чангли бўронлар кузатиладиган мавсумларда Чорвоқ сув омбори жойлашган ҳудуд учун хавфли метеорологик ҳодисалар тўғрисида олдиндан огоҳлантирувчи қисқа муддатли прогнозлаш амалиётини жорий этиш.	<p>1. Чорвоқ сув омбори жойлашган ҳудуд учун хавфли метеорологик ҳодисалар тўғрисида олдиндан огоҳлантириш тизимини ишлаб чиқиш.</p> <p>2. Чорвоқ сув омбори жойлашган ҳудуд учун хавфли метеорологик ҳодисалар тўғрисида олдиндан огоҳлантирувчи қисқа муддатли прогнозлаш амалиётини жорий этиш.</p>	<p>2021 йил ноябрь</p> <p>2022 йил январь</p>	<p>Гидрометеорология хизмати маркази, Тошкент вилояти ҳокимлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар</p>

Т/р	Тадбир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
III. Чорва молларининг боқилиш ҳудудлари ва чиқинди зоналарини тартибга солиш				
11.	Чорвоқ сув омбори ва унга туташ ҳудуддаги ер майдонларининг маҳсулдорлигидан келиб чиқиб, белгиланган меъёрда чорва моллари боқилишини тартибга солиш.	Чорвоқ сув омбори ва унга туташ ҳудуддаги ер майдонларининг маҳсулдорлигидан келиб чиқиб, чорва молларини яйловлардан фойдаланиш нормалари ҳамда муддатларига қатъий риоя этилишини таъминлаш ҳамда белгиланган ҳудудларда чорва молларининг боқилишини чеклаш.	2021 йил июль	Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, Тошкент вилояти ҳокимлиги
12.	Ноқонуний қурилиш объектларини аниқлашда ерни масофадан зондлаш ҳамда космик мониторинг технологиясини жорий этиш.	1. Ноқонуний қурилиш объектларини (бино ва иншоотларни) аниқлаш. 2. Ерни масофадан зондлаш ҳамда космик мониторинг технологияларини жорий этган ҳолда аниқланган ноқонуний қурилиш объектлари устидан назоратни йўлга қўйиш.	2021 йил октябрь доимий	Космик тадқиқотлар ва технологиялар агентлиги, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Кадастр агентлиги, “Чорвоқ” эркин туристик зонаси дирекцияси, Тошкент вилояти ҳокимлиги
13.	“Чорвоқ” эркин туристик зонаси ҳудудида туристлар гавжум бўлган жойларда маиший чиқиндиларни ташлаш ва йиғиш пунктларини кўпайтириш ҳамда жавобгарлик чораларини кучайтириш.	1. Туристлар гавжум бўлган жойларда маиший чиқиндиларни ташлаш ва йиғиш пунктларини кўпайтириш. 2. Маиший чиқиндиларни ташлаш ва йиғиш пунктларини кўпайтириш ҳамда жавобгарлик чораларини кучайтириш.	2021 йил сентябрь 2022 йил август	Туризм ва спорт вазирлиги, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, “Чорвоқ” эркин туристик зонаси дирекцияси

Т/р	Тадбир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
14.	“Чорвоқ” эркин туристик зонаси худудларининг туристик жозибадорлигини ошириш мақсадида кенг жамоатчиликни жалб этган ҳолда эколагерлар ташкил этиш.	<p>1. Эколагерлар ташкил этиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш.</p> <p>2. Эколагерлар ташкил этиш бўйича тадбирлар (акциялар) ўтказиш амалиётини йўлга қўйиш.</p>	<p>2021 йил сентябрь</p> <p>2022 йил декабрь</p>	<p>Туризм ва спорт вазирлиги, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Бўстонлик тумани ҳокимлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар, “Чорвоқ” эркин туристик зонаси дирекцияси</p>
<p>IV. Ўсимлик қопламнининг қисқаришига таъсир этувчи тизимли омилларни ўрганишга қаратилган кенг кўламдаги илмий тадқиқотларни ташкил этиш</p>				
15.	Чорвоқ сув омбори худудининг экотизимини ҳимоя қилиш мақсадида илмий-тадқиқот ишларига давлат буюртмаси талабларига мувофиқ илмий лойиҳалар танловини ўтказиш.	<p>1. Мавзу доирасида илмий-тадқиқот ишларига давлат буюртмасини шакллантириш.</p> <p>2. Лойиҳалар танловини эълон қилиш.</p>	<p>2021 йил август</p> <p>2021 йил сентябрь</p>	<p>Инновацион ривожланиш вазирлиги, Гидрометеорология хизмати маркази, манфаатдор вазирлик ва идоралар</p>
16.	Иқлим ўзгариши муаммоларини ҳал қилиш учун Қишлоқ хўжалиги соҳасидаги инновациялар, тадқиқотлар ва ишланмаларни ривожлантириш бўйича минтақавий дастурни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш.	<p>1. Худудий дастур лойиҳасини тайёрлаш.</p> <p>2. Хужжат лойиҳасини Марказий Осиё мамлакатлари билан келишиш.</p> <p>3. Минтақавий дастурни амалга ошириш.</p>	2021-2025 йй.	<p>Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Гидрометеорология хизмати маркази, Ташқи ишлар вазирлиги, манфаатдор вазирлик</p>

Т/р	Тадбир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
				ва идоралар
17.	<p>“Марказий Осиёда иқлим ўзгариши билан боғлиқ муаммолар ва уларнинг ечими” мавзусида халқаро конференция ўтказиш.</p>	<p>1. Тадбир дастури ва концепциясини ишлаб чиқиш.</p> <p>2. Хужжат лойиҳасини Вазирлар Маҳкамаси билан келишиш.</p> <p>3. МДХ, Европа, Осиё ва бошқа мамлакатлар олимлари ва мутахассисларининг таклифи билан халқаро конференция ташкил этиш.</p>	<p>2022 йил сентябрь</p> <p>2023 йил II чорак</p> <p>2024 йил II чорак</p>	<p>Иновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси, Гидрометеорология хизмати маркази, манфаатдор вазирлик ва идоралар</p>
V. Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, аҳоли саломатлигини асраш				
18.	<p>Иқлим ва ҳудуд инфратузилмасининг ўзгаришини ҳисобга олган ҳолда, Чорвоқ сув омбори жойлашган ҳудудда атмосфера хавоси сифати мониторинг тизими учун дастурий таъминот ишлаб чиқиш.</p>	<p>1. Дастурий таъминот лойиҳасини ишлаб чиқиш.</p> <p>2. Чорвоқ сув омбори жойлашган ҳудудда атмосфера хавоси сифати мониторинг дастурий таъминотни тегишли манфаатдор вазирлик ва идораларга етказиш.</p>	<p>2021 йил август</p> <p>2021 йил ноябрь</p>	<p>Гидрометеорология хизмати маркази, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси</p>
19.	<p>“Чорвоқ” эркин туристик зонаси ҳудудида коттеджлар қурилиши амалиётини қисқартириб, кўп қаватли, жаҳон стандартларига мос меҳмонхоналар қуриш амалиётини йўлга қўйиш.</p>	<p>Қурилиш ишлари, қурилиш майдони умумий ер қисмининг 40% дан кўп бўлмаган қисмида амалга оширилишини ҳамда лойиҳа майдонига қараб ҳар 50 сотих учун 60 туп дарахт экиш ва парвариш қилиш мажбуриятини юклаш амалиётини татбиқ қилиш.</p>	<p>доимий</p>	<p>Туризм ва спорт вазирлиги, Қурилиш вазирлиги, Бўстонлик туман ҳокимлиги, “Чорвоқ” эркин туристик зонаси дирекцияси</p>
20.	<p>Чорвоқ сув омбори ҳудудида Гидрометеорология</p>	<p>Чорвоқ сув омбори ҳудудида автоматик ўлчов постини Ягона геоахборот</p>	<p>2021 йил ноябрь</p>	<p>Гидрометеорология хизмати маркази,</p>

Т/р	Тадбир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
	хизматининг автоматик ўлчов постини Ягона геоахборот маълумотлар базасига интеграция қилиш.	маълумотлар базасига интеграция қилиш бўйича чора тадбирларни амалга ошириш.		Тошкент вилояти ҳокимлиги, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси
21.	Чорвоқ сув омборининг сувни муҳофаза қилиш зонаси ва қирғоқ бўйи минтақасини белгилаш.	Чорвоқ сув омбори сувни муҳофаза қилиш зонасининг қирғоқ бўйи минтақасини белгилаш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва уни амалга ошириш.	2022 йил январь	Ўзбекгидроэнерго акциядорлик жамияти, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Тошкент вилояти ҳокимлиги
22.	Чорвоқ сув омбори сув сатҳининг вақт давомида ўзгариши динамикасини кузатишда ерни масофадан зондлаш ва космик мониторинг технологияларини жорий этиш.	<p>1. Чорвоқ сув омборининг сув сатҳини ерни масофадан зондлаш ҳамда космик мониторинг технологияларини қўллаган ҳолда таҳлил қилиш ва кузатув ишларини йўлга қўйиш.</p> <p>2. Чорвоқ сув омборининг сув сатҳининг вақт давомида ўзгариши динамикасини, муҳофаза зоналарини мониторинг қилиш мақсадида ерни масофадан зондлаш ва космик мониторинг технологияларини жорий этиш.</p>	ҳар йили 2021-2022 йй.	Ўзбекгидроэнерго акциядорлик жамияти, Космик тадқиқотлар ва технологиялар агентлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
VI. Кўкаламзорлаштиришга қаратилган комплекс чора-тадбирларини амалга ошириш				
23.	Республиканинг барча ҳудудларида кўчат материаллари (кўчатлар ва уруғдан кўкартирилган кўчатлар) етиштириш учун кўчатхоналар яратиш.	<p>1. Кўчатзорни яратиш учун ҳудудни танлаш.</p> <p>2. Тупроқ-иқлим шароитига қараб дарахтлар ва буталарнинг навларини аниқлаш.</p>	2021 йил декабрь 2021 йил декабрь	Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Фанлар академияси, Қорақалпоғистон

Т/р	Тадбир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
		3. Экиш материалларини етиштиришни ташкил этиш.	ҳар йили	Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари
24.	Давлат ўрмон фондига киритилмаган ерларга дарахтлар ва буталарни экиш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастурини амалга ошириш.	<p>1. Архитектура ва ландшафт дизайни талабларини инобатга олган ҳолда, 377,4 миллион дарахт ва буталарни экиш учун шаҳар ва аҳоли пунктларини кўкаламзорлаштириш учун ҳудудларни аниқлаш.</p> <p>2. Суғориш тармоқларини тайёрлаш ва суғоришнинг замонавий усуллари орқали экишни ташкил этиш.</p> <p>3. Масъул шахсларни аниқлаш ва уларга экилган дарахтларни бириктириш.</p> <p>4. Кўкаламзорлаштириш ва дарахтларни парвариш қилиш бўйича мутахассисларни тайёрлаш.</p>	<p>2021-2023 ҳар йили экишдан олдин</p> <p>ҳар йили баҳорда</p> <p>ҳар йили 1 майгача</p> <p>ҳар йили</p>	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Экология ва атроф- муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
25.	Тошкент шаҳри ва вилоятидаги пилот майдонларида давлат ўрмон фондига киритилмаган дарахтлар тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олган мобил илова яратиш.	<p>1. Пилот майдонлардаги дарахтларни инвентаризация қилиш.</p> <p>2. Дастурий таъминотни ишлаб чиқиш.</p> <p>3. Ягона ахборот базасини яратиш ва ундан фойдаланиш имкониятини таъминлаш.</p>	<p>2021 йил декабрь</p> <p>2022 йил ноябрь</p> <p>2023 йил январь</p>	Экология ва атроф- муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, Ўрмон хўжалиги кўмитаси, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларни

Т/р	Тадбир номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
				ривожлантириш вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
26.	Ўрмон фонди ерларида инновацион ресурс тежайдиган технологияларни қўллаш орқали “Ақлли ўрмон хўжалиги” (Smart forestry) ва рақамли технологияларни жорий қилиш.	1. Лойиҳа олди ўрганишни ва маълумотлар таҳлилини амалга ошириш. 2. Лойиҳа-техник ҳужжатларни ишлаб чиқиш ҳамда ваколатли органларда экспертизадан ўтказган ҳолда тасдиқлаш. 3. Лойиҳани амалга ошириш бўйича ижрочи ташкилотни аниқлаш ва шартномани имзолаш. 4. Дастурда аниқланган камчиликларни бартараф этиш ҳамда доимий техник қўллаб-қувватлаш ишларини таъминлаб бориш.	2021 йил декабрь 2022 йил февраль 2022 йил май 2022 йил сентябрь	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, Космик тадқиқотлар ва технологиялар агентлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

**2021-2025 йилларда Чорвоқ сув омбори ҳамда унинг атрофидаги экотизимни ҳимоя қилиш ва қайта тиклаш, ерлар деградациясининг олдини олиш ҳамда чўлланишга қарши курашишга қаратилган фундаментал ва амалий тадқиқотлар ҳамда инновацион лойиҳаларни амалга ошириш
ДАСТУРИ**

Т/р	Илмий тадқиқот мавзуси	Илмий тадқиқот шакли	Кутилаётган асосий натижалар	Илмий тадқиқот натижаларининг истеъмолчиси
1.	Масофавий зондлаш маълумотларидан фойдаланган ҳолда ўсимлик қоплами ўзгаришини мониторинг қилиш бўйича автоматлаштирилган Миллий дастурий маҳсулот яратиш.	амалий	1. Масофавий зондлаш маълумотлари асосида ўсимлик қоплами диагнозининг синтезли усули ишлаб чиқилади. 2. Ўсимлик қоплами мониторингини бажаришда белгиланган вақт оралиқлари учун ўсимлик қоплами динамикасини кузатиш имконияти яратилади. 3. Ўзбекистоннинг чўл ва чалачўл вилоятларидаги яйлов ўсимликлари қоплами агрометеорологик прогнозлаштирилади. 4. Ер ресурслари деградациясини таҳлил қилишга имкон берувчи автоматлаштирилган технология яратилади.	Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Гидрометеорология хизмати маркази
2.	Турли экотизимлар кесимида сув ва шамол эрозиясининг олдини олишга қаратилган ва интенсив ўсиш хусусиятига эга дарахт-буталар ёрдамида шамол	амалий	1. Сув ва шамол эрозиясининг олдини олиш чоралари кўрилади. 2. Интенсив ўсиш хусусиятига эга дарахт-буталар танланади ва экилади. 3. Шамол оқимини сусайтирувчи ихота	Тошкент вилояти Ўрмон хўжалиги бошқармаси

Т/р	Илмий тадқиқот мавзуси	Илмий тадқиқот шакли	Кутилаётган асосий натижалар	Илмий тадқиқот натижаларининг истеъмолчиси
	оқимини сусайтирувчи ихота ўрмонзорини ташкил этиш.		ўрмонзори ташкил этилади.	
3.	“Тупроқ клиникаси” мобил инновацион лабораториясидан фойдаланиб, Чорвоқ сув омбори худудида тупроқ қатламларининг таркибини таҳлил қилиш орқали ҳавога чанг кўтарилишини ўрганиш.	амалий	1. “Тупроқ клиникаси” мобил инновацион лабораториясидан фойдаланиб, Чорвоқ сув омбори худудида тупроқ қатламларининг таркиби таҳлил қилинади. 2. Чорвоқ сув омбори худудида ҳавога чанг кўтарилиши ўрганилади. 3. Тегишли тавсиялар тайёрланади.	Тошкент вилояти Ўрмон хўжалиги бошқармаси
4.	Масофавий зондлаш, космик суратлар ва космик мониторинг технологияларини жорий этган ҳолда, давлат ўрмон кадастри ва ўрмон хўжалиги мониторингини юритишнинг янги услубиятини тизимли равишда йўлга қўйиш, шунингдек, ўрмон хўжалиги худудларининг чегараларини аниқлаш, ўрмон ер фондини гуруҳларга ажратиш, ўрмонларга салбий таъсир қилувчи жараёнларни ўрганиш ва хариталарини тузиш ҳамда олинган маълумотларнинг автоматлаштирилган Миллий дастурий таъминотини яратиш ва унга интеграция қилиш.	амалий	1. Ўрмон фондининг ҳаётий даврини, шу жумладан ўрмонларнинг турлари ва таркибини аниқлаш, ўрмонларнинг ёши, захираси, баландлиги, биологик маҳсулдорлиги, дарахтларга зараркунандалар ва касалликларнинг таъсири, ўрмонларнинг қуриши ёки ботқоқланиши, уларнинг таназзулга учраши ҳамда нобуд бўлишига олиб келиши омилларини аниқлаш, кузатиш ва таҳлил қилиш имконияти яратилади. 2. Ўрмонларнинг ноқонуний кесилишини аниқлаш ва шу каби ҳолатлар устидан назорат қилиш имконини берувчи рақамли синов платформалари яратилади.	Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Экология ва атроф- муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, Ўсимликлар карантини давлат инспекцияси, “Чорвоқ” эркин туристик зонаси дирекцияси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги

Т/р	Илмий тадқиқот мавзуси	Илмий тадқиқот шакли	Кутилаётган асосий натижалар	Илмий тадқиқот натижаларининг истеъмолчиси
5.	Маданий ҳолда барпо этилган ёнғоқмевали ва бошқа турдаги ўрмонларнинг турли касаллик ва зараркунандаларига қарши курашиш бўйича тадқиқотлар олиб бориш.	амалий	Маданий ҳолда барпо этилган ёнғоқмевали ва бошқа турдаги ўрмонларда учрайдиган ҳар хил турдаги касаллик ва зараркунандалар тарқалишининг олди олиниб, бартараф этилади.	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси
6.	Ўрмон билан қопланмаган сувсиз ерларда маданий ўрмонзорлар барпо этишда тупроқ намлигини оширувчи наноелимлар ҳамда контейнерли блокларни қўллаган ҳолда кўчатлар кўкарувчанлигини 70-80 фоизгача оширишга имкон яратувчи кўчат экишнинг инновацион технологияларини ишлаб чиқиш.	инновацион	Маданий ўрмонларнинг илмий асосланган ҳолда юқори кўкарувчанликка эга бўлган тизими яратилади.	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Тошкент вилояти ҳокимияти
7.	Тоғ ва тоғ олди майдонларида тупроқ деградацияси ҳамда чўлланиш жараёнларига қарши ўрмонмелиоратив, шу жумладан фитомелиотив ўсимликларни кўпайтириш, тупроқларнинг физик ва механик хоссаларини яхшилаш.	амалий	Тоғ ва тоғолди майдонларида илмий асосланган ҳолда юқори кўкарувчанликка эга бўлган маданий ўрмонзорлар барпо этиш орқали, тупроқларнинг физик ва механик хоссалари яхшиланади ҳамда шу орқали кўчат экиладиган ҳудудлар ареали кенгаяди.	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Тошкент вилояти ҳокимияти, Фанлар академияси

Т/р	Илмий тадқиқот мавзуси	Илмий тадқиқот шакли	Кутилаётган асосий натижалар	Илмий тадқиқот натижаларининг истеъмолчиси
8.	Чорвоқ сув омбори ўсимликлар қопламининг ҳолатини баҳолаш ва уларнинг мониторингини юритишда, инфор­мацион-ахборот технологияларидан фойдаланиш орқали, ўсимликлар қопламининг ҳозирги ва келажакдаги ҳолатини моделлаштириш.	фундаментал, амалий	<p>1. Тадқиқот ҳудуди ўсимликлар турлари ва таркиби шакллантирилади.</p> <p>2. Ўсимликлар тарқалган фитоценозлар аниқланади, уларнинг ботаник таркиби тавсифланади ҳамда ГАТ хариталари яратилади.</p> <p>3. Камёб ўсимлик ценопопуляцияларининг структуралари ва типлари ҳар бир тадқиқот объекти популяцияларининг замонавий ҳолатига баҳо берилади.</p> <p>4. Турларнинг оптимал ва критик ҳолатдаги популяциялари аниқланади ҳамда унинг сабаблари очиқ берилади. MaxEnt дастурида климатик сценарийлар ёрдамида турларнинг тарихий ва замонавий ареалларининг шаклланиши модели яратилади ҳамда бу ўз навбатида келажакда иқлим ўзгариши натижасида ареали қисқариб кетадиган турларнинг муҳофазасини ишлаб чиқиш учун хизмат қилади.</p>	Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси
9.	Чорвоқ сув омбори ҳудудида ихота ўрмонзорларини барпо этиш, тупроқ таркибидаги чанглардан самарали ҳимояланиш ҳамда тупроқ эрозиясидан сақланиш мақсадида, маҳаллий флора	амалий	1. Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Ўрмон хўжалиги илмий-тадқиқот институти, Чорвоқ сув омбори атрофини ободонлаштириш дирекцияси, Бурчмулла ўрмон хўжалиги бўлими ва Фанлар академияси билан ҳамкорликда Чорвоқ сув омбори ҳудудида ихота ўрмонзорларини барпо этиш мумкин	Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Чорвоқ сув омбори атрофини

Т/р	Илмий тадқиқот мавзуси	Илмий тадқиқот шакли	Кутилаётган асосий натижалар	Илмий тадқиқот натижаларининг истеъмолчиси
	таркибида учрайдиган дўлана, бодом, заранг, шумтол, қатранғи ва олма каби дарахт ҳамда бута турларини кўпайтириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.		<p>бўлган турлар бўйича тавсиялар ишлаб чиқилади.</p> <p>2. Худудда тупроқ эрозиясидан сақланиш мақсадида, фойдаланиш мумкин бўлган ўсимликларнинг турларини экиш бўйича технологик хариталар яратилади.</p> <p>3. Худудда тупроқ таркибидаги чанглардан самарали ғимояланишда фойдаланиш мумкин бўлган ўсимлик турларини кўпайтириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқилади.</p> <p>4. Маҳаллий флора таркибида учрайдиган дўлана, бодом, заранг, шумтол, қатранғи ва олма каби дарахт ҳамда бута турларини кўпайтириш технологик хариталар ишлаб чиқилади.</p>	ободонлаштириш дирекцияси
10.	Чорвоқ сув омбори ва унга ёндош худудларда мавжуд ихота ўрмонзорларидаги умуртқасиз ҳайвонот дунёси объектларининг ҳолатини баҳолаш, турлар таркибини аниқлаш, ўсимлик зараркунандаларини ўрганиш ва уларга қарши курашиш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш.	амалий	<p>1. Чорвоқ сув омбори худудида мавжуд ва барпо этилиши мўлжалланган ихота ўрмонзорларидаги умуртқасиз ҳайвонот дунёсининг турлари таркиби аниқланади.</p> <p>2. Ихота ўрмонзорларидаги умуртқасиз ҳайвонларнинг замонавий ҳолати баҳоланади.</p> <p>3. Ўсимлик зараркунандаларидан ғимоя қилишда биологик усуллар ёрдамида қарши курашишга асосланган тавсиялар ишлаб чиқилади.</p>	Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, Чорвоқ сув омбори атрофини ободонлаштириш дирекцияси

Т/р	Илмий тадқиқот мавзуси	Илмий тадқиқот шакли	Кутилаётган асосий натижалар	Илмий тадқиқот натижаларининг истеъмолчиси
11.	Яшил иқлим фонди (ЯИФ), Мослашиш фонди (МФ), Глобал экологик фонд (ГЭФ) ва бошқа халқаро ташкилотларнинг иқлим ўзгаришига мослашиш бўйича лойиҳаларни тайёрлаш ва амалга ошириш.	инновацион	Чорвоқ сув омбори ҳамда унинг атрофидаги ҳудудларда иқлим ўзгаришига мослашиш бўйича олинган натижалар ушбу ҳудудга жорий этилади.	Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Инновацион ривожланиш вазирлиги

